

Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Mowi Seawater Norway AS - 2026

Risikostyring knyttet til biosikkerhet og velferd, og internkontroll

Rapport	
Rapporttittel	Saksnummer
Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Mowi Seawater Norway AS	2025/233616
Gradering	Dato for rapport
Offentlig	27.04.2026
Deltakere i revisjonsteamet	Revisjonsleder
Tori Winter, Olav Eikenæs, Janne Kandal og Synnøve Hodneland	Synnøve Hodneland

1. Innledning

Mattilsynet gjennomførte systemrevisjon hos Mowi Seawater Norway AS den 3. og 4. februar 2026 i henhold til varsel om revisjon datert 14. november 2025.

- Dokumentgjennomgang fra 19. desember 2025 til 18. februar 2026, ref. dokumentlisten.
- Åpningsmøte og intervju av ledelsen 3., 4. og 11. februar 2026
- Verifikasjonstilsyn på 11 lokaliteter i perioden (uke 5-7, 2026)
- Oppsummeringsmøte 18. februar 2026

2. Bakgrunn og regelverk

I 2025 døde rundt 55 millioner laks i sjøfasen. Trenden siste fem år viser at dødeligheten fortsatt ligger på et uønsket høyt nivå for næringen, med en svakt nedadgående tendens siden 2023.

Dette viser at oppdrettsnæringen har store utfordringer med å oppnå god fiskevelferd og bærekraft. Nye utfordringer, som høye sjøtemperaturer og algeoppblomstring, har endret risikobildet for oppdrettsnæringen. Dette har ført til økt forekomst av kompleks gjellesykdom, håndterings svak fisk og høyt lusepress. Et stadig endret risikobilde kombinert med økt produksjon, krever at virksomhetene har god risikostyring for å systematisk forebygge hendelser.

Det er en ny forskrift om styring av akvakultur til høring. Den vil erstatte dagens forskrift om internkontroll (Forskrift om IK-Akvakultur). Oppdrettsnæringen er betydelig mer industrialisert og teknologidrevet i dag, samtidig som driftsregelverket er blitt mer funksjonsbasert. Det er derfor behov for en mer moderne og helhetlig risikostyring i alle deler av driften. «Styringsforskriften» vil gi tilsynsmyndighetene et bedre verktøy for oppfølging av regelverket knyttet til fiskehelse og -velferd. Lenke til høringen: [Høring av forslag til forskrift om styring av akvakultur | Fiskeridirektoratet](#).

Revisjon av oppdrettsselskapene på systemnivå er ett av verktøyene Mattilsynet benytter for å påse at regelverket etterlevs i havbruksnæringen. For mer informasjon viser vi til rapportserie på våre nettsider: [Systemrevisjon av oppdrettsselskapene/Mattilsynet](#).

Aktuelt regelverk for revisjonen:

- Dyrevelferdsloven § 3, § 23 og § 24
- Matloven § 19
- Forskrift om internkontroll for å oppfylle akvakulturlovgivningen
- Forskrift om drift av akvakultur §28, §34.
- Akvabiosikkerhetsforskriften, Forordning 2020/691, Kapittel 2, Artikkel 5.

Mattilsynets adgang til å gjennomføre revisjon følger av dyrevelferdsloven § 30 og matloven § 23 om tilsyn og vedtak.

3. Mål

Målet med denne revisjonen var å undersøke om Mowi Seawater Norway AS sin risikostyring knyttet til biosikkerhet og velferd, samt internkontroll er i henhold til aktuelt regelverk beskrevet i varsel om revisjon. Vi ville også verifisere tiltak etter systemrevisjonen i 2024, jf avvik 5.1.1 Risikostyring og avvik 5.1.4 Internkontroll, sak 2024/240623, tidligere sak 2024/25104.

4. Om Mowi Seawater Norway AS

Under revisjonen hadde vi en god og åpen dialog med dere. Dere hadde forberedt en presentasjon til åpningsmøtet som var grundig og i henhold til varsel om revisjon.

Mowi Seawater Norway AS er en del av Mowi ASA og har hovedkontor i Bergen. Selskapet er organisert i fire regioner som har alle funksjoner for ferskvannsfasen, sjøfasen og slakteri. PO1-3 utgjør region Sør, PO 4-5 utgjør region Vest, PO 6 utgjør region Midt og PO 7-12 utgjør region Nord. I tillegg har selskapet en egen avdeling for stamfisk og avl. Alle regioner er representert i konsernledelsen, der de strategiske beslutningene tas. Selskapet har faggrupper som jobber på tvers av regionene, og driftsmessige beslutninger tas på regionnivå.

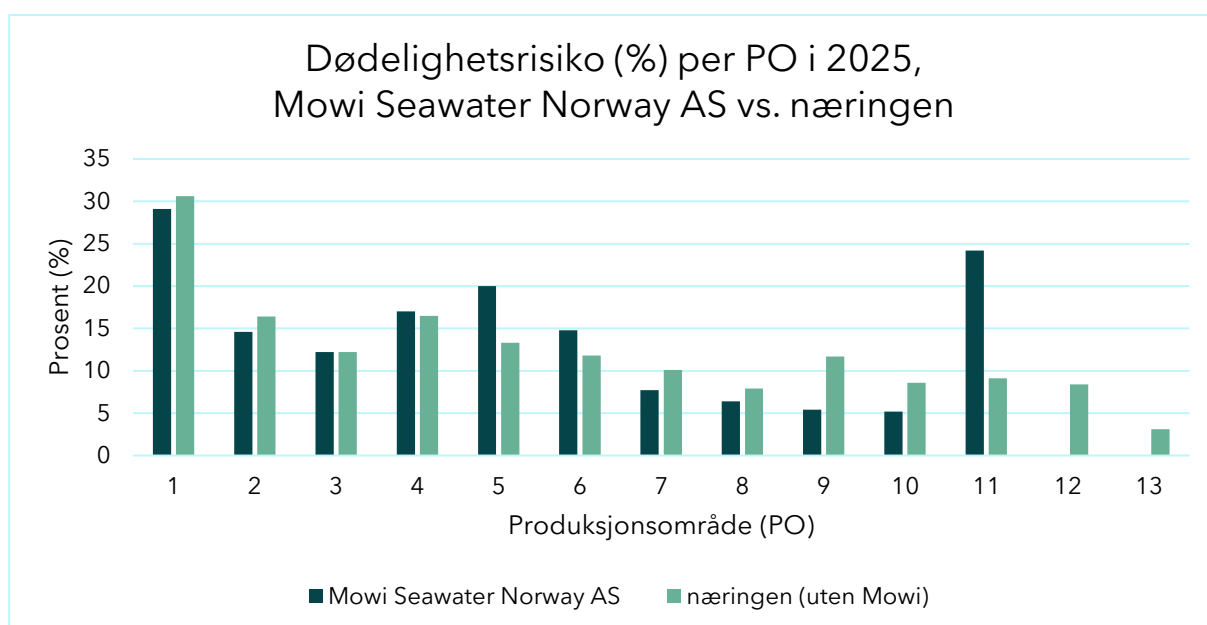
Mowi Seawater Norway AS har 226 tillatelser og en MTB på 184.657 TN fordelt på 161 lokaliteter, jf akvakulturregisteret. Ifølge selskapet produserer de 23 % av totalen i Norge, og 40 % av Mowi Seawater Norway AS sin produksjon foregår i region Nord.

Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Mowi Seawater Norway AS - 2026

Om Mowi Seawater Norway AS	
Drift i produksjonsområde	1-12
Antall matfisklokaliteter*	161
Antall luseoverskridelser, 2025 **	169
Antall påviste sykdomsutbrudd i 2025 ** (listeførte sykdommer)	3 (ILA) og 6 (PD)

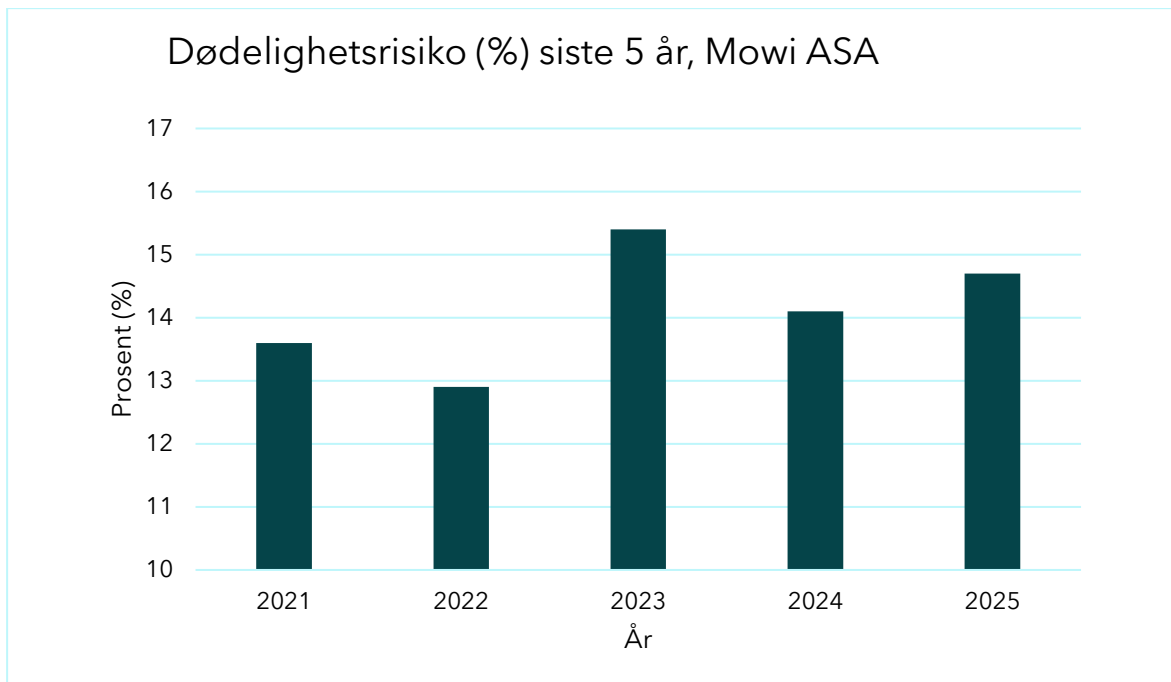
* Kilde: Akvakulturregisteret

**Kilde: Mattilsynets registreringer

Figur 1: Årlig beregnet dødelighetsrisiko (%) for laks i sjø for tapskategori «døde». Mowi sitt tallgrunnlag for dødelighet inkluderer avlivet fisk.

Kilde: Mattilsynets datagrunnlag og utregningsmetode for årlig beregnet dødelighetsrisiko.

Figur 2: Årlig beregnet dødelighetsrisiko (%) for laks i sjø for tapskategori «døde». Mowi sitt tallgrunnlag for dødelighet inkluderer avlivet fisk. Statistikken gjelder for Mowi ASA, Mowi Seawater Norway AS (opprettet 2022), Mowi Norway AS og Mowi Feed AS.

Kilde: Mattilsynets datagrunnlag og utregningsmetode for årlig beregnet dødelighetsrisiko.

5. Resultat

Denne rapporten presenterer vår vurdering av deres styringssystemer på revisjonstidspunktet innenfor revisjonens tema. Våre funn deles i avvik og forbedringspunkt, som vi definerer slik:

Avvik: Observasjoner der vi påviser brudd på regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi mener det foreligger risiko for brudd på regelverket, hvor vi mener virksomheten bør vurdere tiltak.

Vi har funnet ett avvik:

- Risikovurdering, planer og tiltak

Vi har ikke funnet forbedringspunkt.

Vi understreker at det kan finnes avvik og forbedringspunkt innenfor andre tema i styringssystemene som ikke er omtalt i denne rapporten.

Våre vurderinger er begrunnet med konkrete observasjoner. Disse skal ikke forstås som en uttømmende liste, men er en overordnet fremstilling av hovedtrekkene ved observasjonen og eksempler på praktiske konsekvenser.

Rapporten gir en beskrivelse av feil og mangler knyttet til regelverket. Prosesser, aktiviteter og tiltak dere har, og som er ivaretatt i henhold til regelverket, er ikke beskrevet.

5.1 Avvik

5.1.1 Risikovurdering, planer og tiltak

Avvik

Mowi Seawater Norway AS har mangler knyttet til kartlegging av farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, og utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Hjemmel:

Forskrift om IK-Akvakultur § 5 tredje ledd bokstav f

Begrunnelse:

Ett av avvikene etter systemrevisjonen av Mowi Seawater Norway AS i 2024 omfattet selskapets risikostyring. Revisjonen ble avsluttet i mai 2025 etter at selskapet blant annet hadde opprettet et nytt rammeverk for risikostyring og forbedret kvaliteten på risikostyringsarbeidet.

Selv om vi har fått verifisert at mange av tiltakene etter revisjonen i 2024 er implementert i organisasjonen, finner vi fortsatt mangler ved dagens system for risikostyring.

Mange luseoverskridelser, velferdsmessige hendelser og flere pålegg om å sikre forsvarlig drift i 2025 sammenstilt med funn fra revisjonen viser at risikostyringssystemet ikke vektlegger det forebyggende arbeidet i tilstrekkelig grad.

Revisjonen avdekket følgende eksempler på mangler ved risikostyringen:

- Mowi Seawater Norway har identifisert mange felles operative risikoer relatert til fiskehelse og -velferd som må tilpasses den enkelte lokalitet (*ID 1055 Felles risiko: Felles risikovurderinger fiskehelse/-velferd sjø*). Vi kan ikke se systematikken bak hvordan risikoer på lokalitetsnivå løftes og påvirker det strategiske risikobildet.
 - I risiko ID 1014, 1041, 1016 og 1043 er høye sjøtemperaturer identifisert som en årsak til operativ risiko, men vi kan ikke se hvor dette gjenspeiles i selskapets strategiske risikobilde.
 - *ID 44672-4 Gjellehelse* gjelder ikke for sjøanlegg i region Nord, selv om sjøtemperaturene langs kysten har vært forøket de siste par årene. Dette er en trend som forventes å fortsette og kan få konsekvenser for gjellehelsen.
- Risikovurderingene innen fiskehelse og -velferd skiller ikke mellom sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Dette gjør at systemet i liten grad synliggjør barrierene som bidrar til å forebygge hendelser.

- De mest alvorlige hendelsene i selskapet i 2025 skyldes algeforgiftning og gjelleproblematikk, men de risikoreduserende tiltakene mot dette har hittil i stor grad vært konsekvensreducerende.
- Selv om ledelsens gjennomgang for 2024 har identifisert utfordringer med manglende behandlingsskapasitet, at dere kommer inn på for høye lusetall og at fisken er for svak til å kunne behandles, har Mattilsynet registrert 169 tilfeller av luseoverskridelser i 2025.
- I prosedyre *ID 44765-6 Lakselus - telling og registrering* står det at avlusing planlegges ut fra tiltaksgrenser fastsatt i hver region, men dette kommer ikke fram i innsendte fiskehelseplaner for region Sør (*ID 45105-1*) og region Vest (*ID 41481-15*).
- I intervju kom det fram at dere har iverksatt mange og samtidige risikoreduserende tiltak, men det er uklart hvordan effekten av disse tiltakene måles.
- Programvaren for risikostyring og -vurderinger (EQS) er ikke integrert med programvaren for avvikshåndtering og øvrig prosedyreverk (TQM). Derfor må koblingen mellom avvik og risiko gjøres manuelt. Flere av de intervjuede trakk fram dette som et forbedringspunkt for risikostyringen.

Følgende eksempler illustrerer hvordan mangler i risikostyringen får praktiske konsekvenser for fiskevelferden:

- Det står i *ID 44702-3 Helseoppfølging* at fiskehelsepersonell skal gjennomføre velferdsscoring av 20 fisk fra to merder (totalt 40 fisk) hver tredje måned, forutsatt at det er praktisk gjennomførbart. Under intervju kom det fram at enkelte fiskehelsepersonell utfører velferdsscoring oftere enn det minimumsrutinen tilsier. Dette kan tyde på at minimumsfrekvensen for velferdsscoring i prosedyren er for sjelden til å gi god oversikt over velferdsstatusen i anlegget og til å fungere som beslutningsgrunnlag.
- Dere har ikke en egen prosedyre for velferdsscoring som driftsteknikerne bruker på lokalitetene. Verifikasjonstilsynene viser at det er variabel praksis rundt hvilke skjema som brukes, hva som registreres og hva dataene brukes til.
- Under intervju av ledelsen kom det fram at de ikke ser verdien av å velferdsscore ukentlig i forbindelse med manuell lusetelling. Enkelte lokaliteter bruker kamerateknologi til blant annet å samle velferdsdata. Det er uklart i hvilken grad ledelsen bruker denne informasjonen som beslutningsstøtte per i dag.
- Dere mangler en sjekklister for beslutningsstøtte vedrørende kriterier og vurderinger som skal utløse tiltak ved dårlig velferd over tid. Under intervju kom det fram at vurderinger knyttet til velferd og prognose må gjøres av det enkelte

fiskehelsepersonellet.

- Det er uklart hvordan fiskevelferden blir ivaretatt i nedsenkede merder. For denne driftsmetoden er daglig uttak av fisk med nedsatt velferd vanskelig å gjennomføre i praksis, *jf veterinær helseplan for lokalitet 31197 Fureneset, besøk 2, 14.01.26.*

Følgende eksempler illustrerer hvordan mangler i risikostyringen får praktiske konsekvenser for biosikkerheten:

- Det varierer i hvilken grad de lokalitetsspesifikke biosikkerhetsplanene synliggjør hvordan strømforhold og nærhet til annen akvakulturrelatert aktivitet påvirker risikobildet. De lokale tiltakene vi har sett, er av generell karakter, som for eksempel å følge biosikkerhetsavtale for båttrafikk i PO6, henvisning til beredskapsplan osv.
- Verifikasjonstilsyn viste tilfeller av at de lokalitetsspesifikke biosikkerhetsplanene ikke dekker hele risikobildet for lokaliteten:
 - Lokalitet 12392 Lille Torsøy ligger i nærheten av et notvaskeri og endemiske område for BKD, uten at dette er omtalt i biosikkerhetsplanen og risikovurdert.

6. Verifikasjonstilsyn

Vi viser til tilsynskvittering etter gjennomførte verifikasjonstilsyn på følgende lokaliteter:

Lokalitetsnummer	Lokalitetsnavn	Saksnr	Dato
12449	Tennøya	2025/233616-	27.01.2026
12392	Lille Torsøy	2025/233616-32	27.01.2026
12281	Rogne	2025/233616-33	27.01.2026
17177	Grunnneset	2025/233616-35	28.01.2026
10808	Hjellberget	2025/233616-39 og 2025/233616-41	30.01.2026
12074	Svåsandneset	2025/233616-45 og 2025/233616-47	03.02.2026
12599	Indre Skjervøy	2025/233616-46	04.02.2026
10110	Djupevik	2025/233616-48	06.02.2026
25055	Bekksneset	2025/233616-56	12.02.2026
11854	Pinnen	2025/233616-54	12.02.2026
36117	Matvika	2025/233616-57	13.02.2026

7. Dokumentliste

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet:

- Oversikt innsendt dokumentasjon MT rev sak 2025/233616
- Innholdsfortegnelse styrende dokument tilknyttet revisjonens tema
- Organisasjonskart Mowi Norge
- JD COO Farming Norway and Iceland
- Stillingsbeskrivelse QMS-Kvalitet Mowi Norge
- Stillingsbeskrivelse Regionsdirektør
- Stillingsbeskrivelse Produksjonssjef sjø
- Stillingsbeskrivelse Fiskehelseleder
- Stillingsbeskrivelse Kvalitetsleder
- Møtestruktur Mowi Norge
- ID 40582-11 Dokumentstyring
- Dokumentstyring Flytskjema
- ID 44766-5 Mål og tiltaksplan
- Mål og tiltaksplan 2025 - NO - Økt overlevelse (Norge)
- Mål og tiltaksplan 2025 RM Økt overlevelse
- Mål og tiltaksplan 2025 - RN - Økt overlevelse
- Mål og tiltaksplan 2025 - RS - Økt overlevelse
- Mål og tiltaksplan - RV - Økt overlevelse
- ID 40583-8 Risikovurdering og risikostyring
- Risikovurdering og risikostyring Flytskjema
- Notat formål og bruk av risikostyring i Mowi Norge
- ID 1007 Risikovurderinger fiskehelse og fiskevelferd alle
- Topp 10 risikoelementer fiskehelse og fiskevelferd
- 10 mest alvorlige fiskevelferdshendelser 2025
- ID 40581-15 Hendelsesbehandling
- Hendelsesbehandling Flytskjema
- ID 44415-7 Gransking og oppfølging etter alvorlige hendelser
- ID 45176-4 Behandlingsoperasjoner
- ID 44702-3 Helseoppfølging
- ID 44672-4 Gjellehelse
- ID 44199-9 Overvåking, varslings og tiltak ved redusert fiskevelferd
- Orientering generasjonsoppsummering - ny mal
- Generasjonsoppsummering Kyravika Hegnes H24 - eksempel
- Generasjonsrapport Salvågvika 2023G
- ID 182582 Haverøy Rapport på hendelse
- ID 183236 Oksebåsen Rapport på hendelse
- ID 185473 Oksebåsen Rapport på hendelse
- ID 185501 Olderøy Rapport på hendelse
- ID 183360 Pinnen Rapport på hendelse
- ID 182912 Røysa Rapport på hendelse
- ID 184640 Røysa Rapport på hendelse
- ID 181799 Rundereimstranda 181799 Rapport på hendelse
- ID 181416 Sagelva Rapport på hendelse
- ID 181583 Sagelva Rapport på hendelse

- ID 183040 Salvågvika Rapport på hendelse
- ID 174401 Storelva Rapport på hendelse
- ID 183050 Valøyan Rapport på hendelse
- Risikovurderinger biosikkerhet sjø Mowi Norge
- ID 45088-3 Biosikkerhetsplan sjøanlegg
- RM Biosikkerhetsplan Valøyan
- RN Biosikkerhetsplan Hjøllberget
- RS Biosikkerhetsplan Langavika
- RV Biosikkerhetsplan Beitveit
- ID 44344-8 Internkontroll i Mowi Norge
- Vedlegg Internkontroll i Mowi Norge
- Notat Ledelses gjennomgang Mowi Norge 2024
- Nasjonale trender Interrevsjoner fiskehelse velferd biosikkerhet
- Internrevisjonsrapport Valøyan RM
- Internrevisjonsrapport Voravika RV
- Internrevisjonsrapport avd Innkjøp
- Interrevisjonsrapport avd IT
- Dok. oppfølging av avvik internrevisjoner
- Interne revisjoner siste 12 måneder
- Oversikt over lokaliteter som driftes av Mowi Seawater Norway pr 08.12.25
- Sakslogg Oversikt varsel og vedtak MT
- Tiltaksplan Sår (10-punktsplan sår)
- 03-2026 Blålysrapport
- ID 44718-3 Kritiske arbeidsoperasjoner (KJA)
- Gransking Valøyan
- Dødelighetskategorisering
- Stillingsbeskrivelse fiskehelsepersonell region
- Utpekte velferdsindikatorer og grensenivå
- Mal Sakslogg fiskehelse - Mowi Norge 2026
- Mal - Vurderingsskjema alvorlighetsgrad
- Velferdsriterier til behandling
- Alvorlighetsmatrise
- ID 44765-6 Lakselus telling og registrering
- ID 45105-1 Regional fiskehelse plan Mowi Norway AS - Sør Generell del 2
- ID 41481-15 2025_Generell fiskehelseplan_Mowi Region Vest
- Forsvarlighetsvurdering 16. desember 2025 Halsavik
- Forsvarlighetsvurdering 2. januar 2026 Beitveit
- Fiskehelse rapport Mowi Region Sør Svåsand 15122025 sak 2500361
- Fiskehelse rapport MOWI Region Vest Gulestø 08012026 sak 2500492
- ID 40579-10 Interne revisjoner
- ID 44136-5 Ledelses gjennomgang
- 260203 Presentasjon MT
- 24102025 Generell fiskehelseplan Mowi Region Vest
- Døde pr dag pr enhet 202601280857

Endelig revisjonsrapport etter systemrevisjon av Mowi Seawater Norway AS - 2026

- Døde pr årsak 202601280855
- Døde pr årsak 202601280856
- Døde pr dag pr enhet 202601280856
- Lokal fiskehelseplan - Fureneset, region Midt
- Lokal fiskehelseplan - Halsavika, region Sør
- OVI - Operativ Velferdsscore Mowi
- 2605-Ukestatus drift Troms 2026
- 260129 Arbeidsplan Hjellberget
- 260121 Planmøte referat
- Ukesmøte anlegg uke 6
- Velferdskriterier
- EQS biosikkerhet risikoanalyse Svåsand
- Fiskehelseledermøte Uke 48 2025 referat
- 2025 Utdrag fiskehelse LG region Vest
- 2025 Utdrag fiskehelse LG region Sør

Sammen trykker vi framtiden for mennesker, dyr og natur